

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Előzetési árak:
 A kiadóhivatalban átveve:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Negyedévre . . . 1 „ 05 >
 Helyben házhöz hordva:
 Egész évre . . . 8 frt — kr.
 Negyedévre . . . 2 frt — kr.
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Negyedévre . . . 2 „ 50 >

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Apáczai u. 3. sz.
 A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.
 Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, szeptember 21.

Felséges szavak.

Azért a szivből-lélekből fakadó fogadtatásért, melylyel lépten-nyomon követi egész nemzetünk a nagy vendéget, ma adta meg az ordót a nemzetnek a hatalmas császár.

Gyémántokkal kirakott kereszt ez az ordó. A kereszt ezred éves szenvedésünk; a gyémántok saját hadi és loyális tetteink, miket Vilmos császár arany szava foglalt keretbe, s tűzött a nemzet szívére az egész világ szemeláttára, füle hallatára, Magyarországnak fővárosában, a magyar király jelenlétében.

Európa békéje és a magyar nemzet dicsősége lett proklamálva abban a két pohárköszöntőben, mely tegnap hangzott el a királyi Várpalotában.

Először a mi jó királyunk állott fel, köszöntve vendégét, a hű munkatársat, a béke nagy művének fentartásánál. Különös örömeinek mondja, hogy ezt éppen Budapesten, magyar királyságának fővárosában teheti s élte vendégét.

Aztán Vilmos császár áll fel. Nincs előtte papiros, úgy beszél, a hogy a szive adja a szót szájára. Hangzik a férfias érczes hang, mind élénkebben. lelkesebben, míg végre szinte kiáltva említi Zrinyit, Szigétvárt, a »moriámur« jelenetét, hogy szinte hihetetlen amit hallunk, alig hisszük ha olvassuk, hogy egy idegen uralkodó így ismerje hőseinket és így bámulja őket.

Ezekhez a dikciókhoz az egész nemzet fogja kiáltani az éljents a nemzetek Istene meghallgatja a kiáltást, boldoggá teszi királyunkat és megáldja vendégünket.

De nem részletezem a beszédeket, itt vannak szóról-szóra, üveg alá, rámába való az.

I. Ferencz József cs. és király beszéde:

Első Ferencz József cs. és kir. disztribúciónál a következő pohár köszöntőt mondta:

Szivemből örvendek azon látogatáson, melyet szives volt nálam tenni Felséged. Kiváló elégtételekre (genugthum) szolgál, hogy Felségedet az én magyar fő- és székvárosomban láthatom szivesen. Én üdvözlöm önben Felség a hű barátot. **szövetséget és a munkatársat, a béke nagy művének fentartásában,** melynek legjobb erőink mindenkor szolgálatára vannak. És meggyőződve lévén egyforma **érzetmeinkről, melyek ezen magasztos feladatnál minket vezetnek,** üritem poharamat Felséged jóvoltáért és kiálltom. Ö Felsége Vilmos császár éljen!

II Vilmos császár erre szabadon következő pohárköszöntővel válaszolt:

Legnagyobb hála érzelmével fogadom Felséged szívélyes üdvözetét. Köszönet a Felséged meghívásáért, hogy ezt a di-

cső várost meglátogathattam, melynek meglátása valójában lebillincselte (übertelgett).

Sympatikus érdeklődéssel követjük mi otthon is a lovagias magyar nép történetét, melynek hazaszeretete már közmondása lett az által, hogy az ő harczdus multjában a kereszt védelmébe javát és vérét áldozni sohasem vonakodott. Nevek, amilyen Zrinyi vagy Sziget még most is lángra lobbantják a német? ifjak ezreit. Sympatikus bámulattal kísértük az ezredévi születésnapját, amelyet a hű magyarnép szerezett királyi körül csoportosulva, megragadó pompával ünnepelt. A büszke emléképiletek bizonyosságot nyujtanak a magyar nép művészeti érzékéről, míg a Vaskapu szikláinak eltávolítása által a kereskedelemnek és közlekedésnek új utat nyitott, és Magyarországot a nagy kultur nemzetekkel egyrangúvá tette.

De a mi a Magyarországon való tartózkodásom és most budapesti látogatásom alkalmával, legmélyebb benyomást tett reám az a lelkesült odaadása a magyarnak Felséged magas személye iránt.

De nem csak itt, hanem Európaszerte és különösen az én népemben ugyan azon lelkesültség lángol Felséged iránt, melyben én is részesnek merem

A „TISZÁNTÚL“ TARCZAJA.

Dawsborough herczegnő ékszerei.

— Tindal Márr elbeszélése. —

Fordította: —plex.

James James irodalmi pályafutása egészen úgy indult, mint a többi hármasszerzőké. Lakója volt az obligált padlásszobáknak, s miután a szükséges írószereket magának beszerezte elkezdett írni és költeni s írt és költött szakadatlanul.

Fantáziájának szülöttei megtették a szokásos körutat kiadótól kiadóhoz, de ismét csak visszatértek állandó szállásra, a kis padlásszobába, hogy hozzájáruljanak a benne uralkodó költőj rendtelenség előmozdításához.

Ilyenformán csakhamar kiapadt minden segédforrása s a legnagyobb válság fenyegette, midőn eredeti eszméje támadt. Gyorsan üstökön ragadta a megváltó eszmét s azon melegben papírra vetve, szárnyára bocsátotta, a mű azonban pár heti bolyongás és vándorlás után ismét csak a kiindulás pontjára tért vissza.

Szerzőnk ekkor még egy kiadóval próbált szerencsét. Ez talán nem is lesz hozzá olyan

hajthatlan. Hisz csak nemrégiben nyitott üzletet és így bőséges ideje van arra, hogy kezdő írók munkáit is átolvassa. James James felkereste őt s ő megígérte, hogy az író regényét a leg-rövidebb idő alatt átolvassa.

— Az ön könyve, mondá azután Buttler ur, a kiadó, midőn James a választ meghallgatásáért nála megjelent és vele szemben várokozásteljes arczczal helyet foglalt, — kitűnően van megírva, ee abban az alakjában, a mint előttem fekszik, nincs kilátás arra, hogy sikert arasson.

James James, ki az első szavak hallatára már legmerészebb álmait látta beteljesedve, az utómondat szavai egészen kiábrándították.

— Mit mondott ön? Hebegé akadozottan. Hogy az én könyvem jól van megírva, de nem számíthat kelendősegre, hogy értsem ezt?

— Hallgasson ide kezdé a kiadó. Az ön könyvről az ördög sem fog tudomást venni, ha csak valami szenzációs reklám segítségével nem sikerül azt szelnek eresztenie. Addig, míg erre keevező alkalom meg nem érkezik, az ön könyvére nem marad más hátra mint. . . . Itt a kiadó félbenhagyta a beszédet és sokat mondólag mutatott a kezével egy jókora nagyságu papirkosárra, mely ott a sarokban vesztegelt.

Midőn James James eltávozott. Buttler cigarettára gyujtott s még egyszer lapozgatni kezdte az előtte fekvő kéziratot. Minél többet gondolkozott felette, annál jobban gyökeret vert benne a meggyőződés, hogy ebben a könyvben van valami, a mi az íróra, de a kiadóra nézve is nagy haszonnal járna. Végül azonban mégis csak kockáztatott dolognak tartotta a vállalatot egy olyan kiadóra nézve, mint ő, a ki bármily ügyes könyvkereskedő lehet különben, mégis csak ismeretlen firma volt. A könyvet tehát utóljára is félredobta s belemélyedt a napilapok olvasásába. Midőn így a hasábokat egymásután végigolvasta, hirtelen egy rövid közleményen akadnak meg a szeméi, a mely e képen hangzott: Dawsborough herczegnő gyémánt ékszerei nem csupán a legszebbek, de a legértékesebbek közé is tartoznak. Londonban értéküket 50000 fontra becsülik, a herczegek azonban ezen ár kétszeresséért sem válnék meg azoktól. A drága ingóságokat több nemzedéken keresztül szent és sérthetetlen családi ékszerként őrzik a Dawsboroughk . . .

Már most úgy állott a dolog, hogy a James James regénye, mely »A drága ékszerek« czimtel viselte, egészben véve nagy ékszerlopással foglalkozott s így nincs benne csodálatos, hogy e cikkecske a kiadó figyelmét rögtön

Valódi első minőségű, hegyi fehér és vörös borok olcsó árban kaphatók Czeglédy Sándornál „ZÖLDFÁ” szállodában.

Az árak a hirdetési rovatban olvashatók.

mondani magamat, midőn én *fiu mōdon Felségedre, mint atyai barátomra tekintek*. Hála Felséged bölcsességének, fenáll a mi népeink javáért kötött szövetségünk feloldhatatlanul. Már régóta megőrizte ez *Európa békéjét, és továbbra is megteszi*. A lelkesült odaadás Felséged iránt — arról biztos vagyok — úgy lán-gol ma is *Árpád fiainak szívében, mint akkor, midőn nagy ősenek „moriamur pro rege nostro»* kiáltották. Ezen érzelmeknek adván kifejezést, mind-az, a mit Felséged iránt érezni, gondolni, s kérni képesek vagyunk, ezen kiáltás-ban akarjuk összefoglalni, *a mit minden magyar utolsó lehetőleg kiált: — Éljen a király!*

Ez utolsó két szót magyarul mon-dotta a német császár.

Ezen beszédek hangja messze tulszárnyalta a szokott sablonos köszöntőket és azt hisszük mély, nagyon mély benyo-mást fognak tenni mindenfelől.

Európa nyugodt lehet, míg e szövet-ség fenn áll, s mi őszinte örömmel gon-dolhatunk eszövetségre, melyen külön államiságunk ily remek módon ismertek el.

Éljen a mi királyunk! Éljen a mi vendégünk!

„Királyok csontjai.”

A helybeli *»Szabadság«* e hó 19-iki számában Lovassy Andor szerkesztő a fenti című vezércikkben féktelen személyeskedéssel ront neki Steiner Fülöp székesfehérvári megyés püspök urnak, megtagadva tőle minden magyar hazafias érzést.

A hazafiatlanság vádja vérig sért minden magyar embert s mikor ártatlanul illetnek vele egy magyar katolikus fő-papot, akit a váradi megyéből emelt Fel-séges Urunk Királyunk kegye a magyar

kormány felterjesztésére a székesfehérvári püspöki székre, akit itt számtalanon személyesen ismernek, tisztelnek és szeretnek kiváló egyéni nemes tulajdonságaiért, — ezt nem lehet szó nélkül túrni. A felháborító méltatlan támadás daczára egyszerüen azon alapon mutatjuk be Lovassy A. **tárgyilagosságát**, amelyre ő kiméltelen személyeskedő vádjait építette. Megnevezi ő maga ezen alapot: dr. Török Aurél egyetemi tanárnak a *»Budapesti Napló«*-ban Steiner Fülöp püspökhöz intézett nyílt levelét. Hasonlitsuk tehát egyszerüen össze Lovassy A. vádjait ezen alappal.

Lovassy A. szerint Steiner F. püspök, *»egy részeges szekrestyésre bizta a kriptakulcsokat, ki feldúlni engedte a koporsókat, s amit megkimélt török és tatár, ő pusztulni engedte«,* akit dús jövedelmü püspöki székbe ültetett a királyi kegy, *»úgy teljesíti kötelességét, hogy közprédára engedi a királyok hamvait s mit elődei szent kegyelettel megőriztek, ő arculcsapva nemzeti érzésünket, tanácsadóival együtt valóságos csontkereskedést nyit.«*

És mit lehetett és kellett volna megtudnia Lovassy A. urnak pusztán a támadásához alapul használt nyílt levélből?

1) Azt, hogy a régi királyok és utódai sirjaiból a királyi csontok kiásása *1862 és 1874-ben történt*. Ámde Steiner Fülöp *1890. évi szeptemberben* foglalta el püspöki székét, 1862-ben még nem is volt fölszentelt pap, 1874-ben pedig még a bécsi felsőbb papképző intézetben volt tanulmányi magyar igazgató.

2) Azt, hogy midőn 1893-ban Steiner püspök a királyi csontereklék szentségtelen megrablásáról hirt vett, dr. Török Aurélt magához kérte s *»egész valójában megdöbbenve kérdezte ki a hihetetlennek tartott merénylet mibenvoltáról.«*

3) Azt, hogy habár a Magyar Tudományos Akadémia 1893-ban *»a még fennmaradt királyi testereklék összegyűjtését nem helyesnek, lehetetlennek, sőt kegyeletellenes dolognak nyilvánította«*: Török

Aurél, akinek hazafias kegyelete annyit törődik a magyar királyok csontjaival, még most is Steiner Fülöp püspök *»valóságos és hazafias nemes szívéhez«* fordul, hogy vegye kezébe Szent István király, sajnós századokkal előbb feldult sirjának s a királyi csontok kegyeletes elhelyezésének ügyét, mert Török Aurél tudja, hogy habár történt is ott hiba, de az nem Steiner püspökben keresendő.

Hiszen nem neki, nem a püspökségnek adták át őrizett végett a 35, illetve 25 év előtt kiásott királyi csontokat (s a püspök nem is szokott sehol lenni személyesen az ily sirboltok kulcsára), hanem káptalanának, amely, habár a csontok nem is szentek ereklyéi, sőt autenticus voltak sem állapítható meg közelebb-ről, de mert ősök, magyar királyi s hercegi ősök csontjai, mégis a székes-egyháznak — mely azonban még csak nem is áll az ősi koronázási templom, a királyi sírok helyén, hanem újabb kori alkotás, — sirboltjába helyeztette el és hogy, azt hiszem, tán egyik tagtársuk nem elég óvatos gondossága, vagy legyen, ha csakugyan úgy van, nagy megrovást érdemlő gondatlansága miatt a hősök iránti nemzeti és keresztény kegyelet mélyen sértő eset történt: ez az ősi káptalannak fájhat és fáj legjobban.

És ha ezekhez hozzá vesszük, hogy Steiner püspök székesfehérvári püspöksége első percétől különösen buzog a Sz. István magyar király iránti kegyelet ápolásában; Sz. István király ereklyéjének szép külső tartót készítettett édes magyar hazánk ezredéves jubileuma alkalmával nagyszerü ünnepséget rendezett a sz. király tiszteletére, a székesfehérvári Sz. István ünnep régi dicsőségének felelevenítésére állandó jelleggel teljes bucsu engedélyezését eszközölte ki a római pápától, Sz. István magyar király sirja helyén fényes templom emelésével már régebben foglalkozik, ami nem olycsekély dolog, mert az ő püspöksége a *leggyengébb magyar püspöki javadalmak közé*

megragadta. A fő és mellékkörülmények egész sora pompásan egybevágott a regénynyel, még csak az hiányzott a két eset monológiájához, hogy a hercegnő gyémántjait is ellopja valaki.

Buttler hátravetette magát karszékében behunyta szemeit, míg a lelke csalóka játékot üzött szemével, mely villám gyorsasággal támadt agyába s melytől nem tudott szabadulni. Egész nap üldözte az, és még álmában sem engedett neki nyugodalmat.

Másnap az összes lapokat átfutotta és csaknem mindenikben megtalálta az ékszer-cikket, mely nyilvánvalóan egy és ugyanazon kéz és pedig valószínűleg a herceg kezének műve volt. Arra a meggyőződésre jutott, hogy a hercegnő valami titkos okból mindenképpen azon van, hogy ékszereiről beszéltesse.

Buttlet most megindította minden irányban a nyomozást s a nyert adatokból csakhamar kisütötte az eredményt, hogy ő nagysága a drága köveket csak pár hónappal előbb vásárolta egy jónevű ékszerésztől s hogy a hercegnő egy duszagzadag amerikai örökösnoje, ki magas rangja miatt ment egy herceghez, most pedig mint özvegyen maradt nő minden erejét megfeszíti, hogy az arisztokrata körökbe magának utat nyisson.

Mindezek a kiadó malmára hajtották a vizet s így történt, hogy a kikosarozott szerzőnek levelet irt, melyben ezt arra kérte, hogy őt mielőbb meglátogassa. S csakhamar a legjobb viszonyba léptek egymással, mert hát a pénzhány s a kölcsönös vágy ezt megszün-

tetni képezte köztük a kevésre nem becsülhető összekötő kapesot.

Iró és kiadó bezárkóztak most egy szobába, melyből három óra hosszáig ki sem jöttek, hanem összedugott fejfel tanácskoztak. Ennek utána pedig az író fényes vacsorát rendelt magának, míg a kiadó egy üzleti levél szerkesztésébe fogott, melynek eredeti fogalmazása semmi esetre sem téveszthette el hatását Tetsző mosoly kíséretében még egyszer végig olvasván címül ráírta a levélre Dawsbornyh hercegnő nevét.

A felelet csakhamar megérkezett s így hangzott: Tisztelt Buttler ur! Épen most vettem levelét. Igazán kitőnő ötlet! Legyen szíves ma theára hozzám fáradni, a hol közelebi teendőket megbeszéljük. Odaadó hive: Dolly Daws borough.

Buttler szalonjában találta a hercegnőt. Ez kezét nyújtotta neki, mely tele volt ragyogó gyűrűkkel és helylyel kínálta meg őt. Buttler néhány bevezető frázis után egyenesen a cél-nak tartott.

— Ugy hallom, hogy a hercegnő ékszerei nagy port vernek fel.

— Igazán? Azt hiszi? Én férjem halála után minden becses ékszert felhajsoltam és megvásároltam, mert tudom azt, hogy itt semmit sem csodálnak az emberek annyira, mint a drága gyémánt ékszert. Egy nőnek, a ki gyémánt ékben jelenik meg, nagy kilátása van a hódításra. Az az egy azonban bizonyos — jegyzé meg mély sóhajjal — hogy a haute voléé hölgyei nem nagyon epekednek utánam.

— Persze, persze! Kegyednek számot kell vetnie azzal, hogy még mindig nem beszélnek eleset a gyémántjáról.

— Ezt kénytelen vagyok elismerni, de mondja csak ön nekem, hogyan is lehetne azokat nagyobb hírnévhez juttatni az eddiginél? Szólt a hercegnő egyet hörpintve a theából, mely finom kínai csészében párolgott előtte, míg szemei várakozólag tekintettek a csésze mögül a kiadóra.

— Nos tehát ép az a czélja az én idejövetelemnek is, hogy tanácsadólag kezeire játszam ebben az ügyben. Ha kegyed szabad kezét enged nekem, jótállok róla, hogy egy hét múlva az egész város Dawsborwogh hercegnő hírével lesz tele.

— Mit? Kiáltott fel a hercegnő hirtelen talpraugorva. Meg tudná ezt ön nekem cselekedni?

— Oh, hogyne! Ehhez csak két dolog szükséges. Először, hogy kegyed pontos másolatot készíttessen az ékszereiről, másodsor, hogy az igaziakat, egy időre gondosan rejtve tartsa. Kérnem kell továbbá, hogy tegyen ma délután egy sétakocsizást. Mielőtt azonban kikocsiznék, a titkárnak, kormánykijának, portásának, szóval minden bizalmas embereinek értésére kell adnia, hogy ékszereit megya bankba deponálni. Az egész házban mindenkinek erről kell beszélnie. Bizik e magában, hogy mindezekhez elég színészi képessége lesz?

— Oh egész biztos! És mikor venné kezdetét ez a komédia?

— Holnap délután. Mit szól — kegyed

tartozik; ha meggondoljuk, hogy jelenleg Steiner püspök a Szent-László társulatnak az elnöke, melynek egyik célja az is, hogy a keleten elszórva élő katolikus magyarokat *ősi hitökben s magyar nemzetiségükben* fentartani segítse: ezek után bátran és nyugodtan bocsáthatjuk Lovassy Andor ur támadását a józanul ítélő magyar olvasóközönség elbírálása alá még csak helyreigazításul azt jegyezvén meg Lovassy Andor ur cikkére, hogy bár Steiner püspök ur régóta különös bizalomnak örvend a legmagyarabb főherczeg fenséges családjában, de a fenséges család udvarában *nemcsak éveken át nem ette a kenyeret*, de a fenséges főherczegi udvarban hivatalos szolgálat czimen soha nem is lakott.

A német császár Budapesten.

Németország hatalmas császára már eltávozott tőlünk. Budapesti látogatása fényes volt, szép volt s bizonyára sokáig emlékében lesz, aki látta, hallotta a népek százezreinek üdvözlését, a diszbe öltözött fővárost.

A második napot egészen a főváros nevezetesebb intézményeinek meg szemlélésére szánta a német császár. Délelőtt úgy, mint délután sorba látogatta a kijelölt helyeket s mindenütt elismeréssel adózott a látottak felett.

Tudósítónk távirata után a következőket közöljük:

Látogatás a vásárcsarnokban.

10 órára volt a mai látogatás a vásárcsarnokban tervezve, mely dispósczió azonban a német császárnak a tegnapi udvari estélyen tett azon ígérete folytán, hogy ma reggel a parkklubot is meglátogatja megváltozott és csak 1/12 órakor érkezett oda kíséretével.

A császár feltűnően jókedvében volt, nagy élénkséggel járta be a csarnokot, rendkívüli tetszettel neki a berendezés, felment a virágkarzatra, beírta nevét az emlékkönyvbe.

Márkus József polgárm. tokaji bori öntött az arany kupába, melyet a császár Bpest főváros jólétére üritett ki. Mielőtt eltávozott,

az igazgató szobájába vonult, a hol orvosra megajátotta a vizsgálatot, még mindég gyengélkedő szemén, azután eltávozott.

Látogatás az iparművészeti művészeti muzeumban.

Már kora reggel hosszú sorfalat képezte a kíváncsi közönség az Üllői-uton és várta a német császárt. A program szerint fél 11 órakor kellett volna a német császárnak az új iparművészeti muzeumba érkeznie, azonban déli 12 óra után érkezett meg.

Az iparművészeti muzeum előcsarnokában már korán együtt voltak Radicsics Jenő igazgató Lechner és Pártos műépítész, mindnyájan diszmagyarban.

Háromnegyed tíz órakor érkezett még Wlasics miniszter, kit Radicsics igazgató fogadott.

A miniszter keresztül sietett az előcsarnokon és felment az első emeletre és meg szemlélte a kiállított tárgyakat.

Majd újra lejött és a földszinten levő elzárt helyiségbe ment, hol az olt már korán összegyűlt hölgyekkel társalgott.

Fél 12 órakor fordult be Rudnay főkapitány kocsija után a német császár fogata az Üllői útra, hol zajos éljenzéssel fogadta a közönség, mit katonásan tisztelegve köszönt meg. Végre azután megállott Rudnay fogata a muzeum palotája előtt, utána a német császár Üxküli lovassági tábornokkal. Zajos éljenzés közt szállott ki fogatából a német császár és felhaladt a lépcsőzeten, hol Wlasics miniszter fogadta és a földszinten kiállított tárgyak meg szemlélése után kalauzolta az első emeleti helyiségbe.

Az emeleten aztán átadta kalauzoló tisztességét Radicsics igazgatónak, maga pedig a nemzeti muzeumba sietett, hogy ott újra fogadja a német császárt.

A német császár kiváló szakértelemmel nyilatkozott az egyes műtárgyakról és az első figyelemre felismerte azok eredetét.

10 percznyi tartózkodás után a megjelent közönség sorfala közt újra végig haladt a német császár az előcsarnokban és tisztelegve köszönte meg a meghívott vendégek éljenzését.

Ezután az utcán levő közönség zajos éljenzése közt szállott kíséretével a bocsijára és elhajtattott az iparművészeti muzeumba.

A császár figyelmét felhívta Radicsics arra a tintatartóra, melyből királyunk a záró körbe helyezett okmányt aláírta. — Tetszett a császárnak a magyar szoba nemzeti jellegének

gondos megőrzése, feltűnt neki Brandenburgi Katalin szoknyája. Nagy figyelemmel nézte Szt. Simeon koporsóját és általában igen meg volt elégedve a látottakkal. Érdekes a császár következő megjegyzése:

Berlinben csak most kezdik észre venni, hogy az ipar művészeti muzeum milyen becses bir. Véleményem szerint az iparnál arra kell törekedni, hogy mint régen is volt, minden tárgy művészi kivitelű legyen. Az a fő azonban, hogy a nemzeti jelleget mindenütt megőrizzük. Most még szerencsét kívánt és távozott.

Meglátogatta még a császár a Nemzeti Muzeumot, a hol érdeklődéssel szemlélte az összehalmozott műkincseket. Majd az új országházhoz hajtattott, a melyet tetszéssel szemlélt s úgy belső pompáját, mint a külső remek építkezést többször elégedetten dicsérte.

A parlament épületéből az igazságügyi palotához ment s a palota helyiségeit nézte meg.

Este az Operában volt a királlyal s 10 órakor a központi pályaudvarból elutazott.

A szocialisták tüntetési körmenete.

— Negyvenezer résztvevővel. —

(Saját tudósítónktól.)

A német császár látogatása annyira igénybe vette a sajtó embereit, hogy alig vették észre a másik, szintén fontos mozzanatot, a mely vasárnap délután folyt le Budapesten.

A szocial-demokraták tüntető körmenetet és gyűlést tartottak, a mely olyan nagy arányokat öltött s olyan frappáns kifejezése volt a szocial demokrata elvek és eszmék terjedésének, hogy igen elérkezett az idő, amikor a szocialistákat kénytelen venni a hatóság is.

Negyvenezer munkásból álló csoport, mint óriási kigyó húzódott végig a főváros utcáin.

Szívesen elismerjük, ha valaki vagy bármely érdek-csoport a jobb után törekszik; igyekszik a nehéz megélhetési viszonyokon könnyíteni; de ez a törekvés nem egészségtelen, veszedelmes talajból származzék.

A budapesti tüntetés nélkülözötte a hazafias érzés megnyilatkozásának a legkisebb jeleit is.

Három órakor indult meg az óriási tömeg a Cálvin-térről.

Mivel a rendőrség vörös lobogót nem en-

ezekhez az irásokhoz itt? Kezdé a kiadó egy nagy gonddal megszerkesztett kéziratot terjesztve a herczegnő elé, mely ezeket tartalmazta: Danwborough herczegnő ékszerei ellopva. Értékük 50,000 font. A herczegnő vigasztalhatlan. A lopás a legfurfangosabbak egyike. A tolvajnak eddig semmi nyoma. A rendőrség óriási zavarban.

A herczegnő egészen el volt ragadva a tévtől.

— Nemde szabad valamivel hozzájárulnom a kaland anyagi támogatásához?

— Kérem! Nagyon szépen köszönöm. Ime a következő részletes tervet gondoltam ki. Mint azt kegyed is tudja legelőször egy könyvkiadó szerepében akarok fel lépni. Az illető regény, melyet kiadnak, fő részben egy ékszeroltvájlással foglalkozik. Ha már most az a költött rablási eset kellő szenzációt csinál, akkor kiadom a regényt, melyet mindenki óhajtani fog elolvasni. Az egész tehát nem egyéb, mint egy nagy stylű reklam a kegyed gyémántjai és a mi könyvünk érdekében. A dologhoz semmi sem hiányzik már más, mint egy kis pénzbeli támogatás.

— Helyes, mennyire van önnek szüksége? A kiadó itt egy szerény összeget említett, melyet a herczegnő megígért s a kiadó távozott. A következő nap egy kevésbé ismert ékszerésznel megrendelte a herczegnő az ékszereit és gondoskodott arról, hogy a házban mindenki az ő letétbe helyezési szándékáról beszéljen.

A megállapított időre már minden rendbe

volt hozva s a kocszi előrendelve, hogy a herczegnő a bankba hajtasson. Az uton azonban az a csudálatos dolog történt, hogy a herczegnő szándékát megváltoztatva, előbb egy távol-eső kerülete hajtattott egynehány helyre vizitálni.

— Majd csak visszajövet térünk be a bankban Mondá kocsissának.

Ezalatt a herczegnő palotája izgalmas események színhelyévé lön. Alig fordult be még a herczegnő kocsija az utcasarkon, midőn véletlenül észrevette, hogy az ékszeres szekrényét otthon felette. Nemsokára lóhalálban rohant vissza a herczegnő inasa, türelmetlenül sürgetve a háziaktól a ékszerdobozt, mely saját állítása tzerint a budoársztalon hevert.

Ezek hamarosan felfutottak a lépcsőkön s a dobozt csakugyan a helyén találták. A szolgál erre mint a szél, tovarobogott és eltűnt.

Négy óra tájban befejezte a herczegnő vizitét és előparancsolta a fogatát, hogy haza menjen.

A kocsisnak azonban eszébe jutott a bank. Még csak most jegyezte meg a herczegnő, hogy az ékszert otthon felejtette.

— Oh, hogy is lehettem ennyire szórakdzott. — Kiálta hangosan.

— Így hát majd csak majd holnap fogunk odamenni.

A ház kapujában a titkár várta a herczegnőt. Ki már olvasta az esti lapokból, a valódi tényálást. A lapok azt írták, hogy valami agyafurt gonosztevő a herczegnő komornyikjának uniformissába öltözve, valami megfog-

hatatlan módon hasznára fordítva a körülményeket ellopta a herczegnő hires ékszereit és ill a berek, nádak, erek, tova tűnt a becses portékával.

A herczegnő nagy színészi talentummal játszotta tovább szerepét, midőn a háznép az ékszerek dolgában vattalóra fogta, a további vizsgálatot és kutatásokat azonban a rendőrségre és a sajtóra hagyta.

Ezen utóbbi mohó vágygyal kapott a becses és ritka tárgy után, mely szaporán eresztette magából a pompásabbnál pompásabb cikkekkel.

Az ügy azonban három nap multán sem haladván semmire, az érdeklődés kezdett iránta lelohadni.

Ez estén a mi kedves írónk és kiadónk kedélyes lakománál ült egy asztalnál. A csemegehez érve Buttler ur, a következő megjegyzést kockáztatta:

— Az hiszem, holnap elfogom önt fogatui.

— Gondolja hogy holnap lesz ennek legjobb ideje? Viszonza hanyagul az író, leverve a hamut a cigarett a végéről.

— Mindenesetre felelé Buttler. Az érdeklődés kezd ügyünktől elfordulni. Én holnap délebban újra itt leszek. Mikor betoppanok, önnek az lesz a teendője, hogy egy revolvert szorongasson a kezeiben és zavartan bámuljon bele a csövébe, miközben néhány összefüggéstelen szót hadar össze bizonyos lopásról s vallomást és öngyilkosságot emlegett.

— Kérem a legnagyobb könnyűséggel, hisz minden író jó részt színész is egy személyben.

gedélyez, eszes furfanggal kigódolták, hogy se vörös, se fehér lobogó ne legyen a tüntetésben. Csináltak rózsaszínű lobogókat; azonkívül vörös táblákon a következő ékes frázisokat láttuk:

Választási jogot,
Türelmünk elfogyott
Már nem kérünk, követelünk,
Igazság kell nekünk!

Eltiporva éltünk mostanáig,
S nem volt választói jogunk,
De többé kérni nem fogunk.
Hiába vártunk mostanáig . . .

Az nem lehet, hogy így maradjon
A tudatlanság egyre vész,
Kell, hogy egy szebb hajnal fakadjon,
A pénz fölött is győz az ész.

Voltak rövidebb, két szoros kiáltványok is, mint pl.

Az eszmé a dicsőség
A munkásoké az érdem . . .

Vagy:

Kenyeret és jogot,
A hol nincs jog, ott nincs haza.

Petőfi.

E sorok írója mikor ez utóbbi felírást látta, az egyik rendezőhöz azt a kérdést intézte, hogy miért nem tették oda a többi alá szintén Petőfit!

Tied vagyok, Tied hazám.

Az a negyvenezer ember, daczára, hogy katonai példásrend volt köztük, a hazafiatlanság élő kifejezése volt. Sehol egy tenyérnyi nemzeti szín, egy éljen a hazára, vagy a nemzetre e nagy tömegben, e helyett azonban hirdeti szóval a szerintök világboldogító nemzetközi elveket.

Ezt a sajnos tapasztalatot szereztük vasárnap a szocialisták tüntetésén. Volt ott vörös sapka, rengeteg vörös nyakkendő, de egy csipetnyi hazafiság sehol. A beszédekben egy hang sem emelkedett a magyar haza érdekében, de annál sürűbb volt a nemzetköziség hangoztatása.

Az önálló titkos választási jog kiterjesz-

— Bizonyára jó lesz, ha ön nekem vallo-

mását papírra vetve átadja.
A kiadó erre egy felvágott könyvet húzott elő zsebéből, mely »A drága ékszerek« címet viselte.

— Nézze kérem olyan megható szavakkal teszi meg itt az Ön hőse a maga vallomását.

James — James leírta, illetve kiírta a nevezett sorokat alájuk jegyezte nevének kezdő betűit (J. J.) és átadta az írást kiadójának, ki azt zsebeibe tette.

Másnap kezeiben egy teleirt papírlapot lohogtatva egy uri ember érkezett nagy lelkenedezve a rendőr hivatal elé.

— Ide nézzetek, kiáltá nagy hangon, itt van az ékszerolvaj vallomása. Gyorsan talpra. Előztek meg őt még mielőtt golyót röpítene a koponyájába.

Barátaim egyike az illető, úgy hívják, hogy James James.

Még be sem fejezte szavait, már is egy fiakkerben találta magát több rendőr tisztviselő társaságában. A megjelölt házhoz érve az ajtót zárva találták a küldöttek és erőszakkal kellett azt felnyitniok.

Az egyik asztal előtt ült az író. A »drága ékszerek« szerzője és értelm nélküli szavakat suttogott. Egy pillanat alatt kivolt csavarva a revolver a kezéből ő pedig megkötözve.

Az esti lapokban kolossális feltűnést kellett az elfogatás. A fogolyból azonban mit sem lehetett kivenni folytonosan csak egy könyv és egy vallomásfelelő dadogott össze valamit.

tését kérték mindég. — Vajjon ilyen elemnek a kezeiben e két élű fegyver kit sebezze meg. Első sorban őket, de káros következményű lenne az egész társadalomra.

És ezek az ifjak, akik ily »nemzetközi« eszmékkel vannak megmételvezve, ezt a gondolkozást, ezt az eszmét beviszik a hadseregbe a műhelybe, a családba.

Egyszerűen elnyomni nem lehet ezt a kozmopolitita érzelmét, hanem e helyett módot kell találni, hogy a hazafias érzés ne legyen idegen a magyar munkás szívében.

UJDONSAGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Szeptember 24. Katonai lóvásár Nagyszalontán.
Szeptember 25—26. Lóversenyek Nagyváradon

Szeptember 26. A nagyváradai áuraktár r. t. közgyűlése d. e. 11 órakor.

Szeptember 26. A tenkei ipar és gazdasági takarékegyület nagygyűlése.

Szeptember 27. Katonai lóvásár Nagyváradon.

Október 3. Tenyészállatkiállítás B.-Diószegen.

Október 4. Megyei közg. bizottsági ülés.

Október 14. Városi közügyek.

Október 15—20. Katonai ellenőrzési szemle Nagyváradon.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch park) nyitva minden vásár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. n. 3—5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* **Nagyváradiak az udvari estélyen.** A német császár tiszteletére hétfőn este rendezett udvari estélyen a következő biharmegyei és nagyváradai notabilitások vettek részt: Dr. Schlauch Lőrincz bibornok, br. Gerliczy Felixné, Tisza Kálmán, Beöthy Algernon, Örléy Kálmán, Telegdy József. — A német császár az estélyen mindjárt megjelenése után dr. Schlauch Lőrincz bibornokhoz fordult s rövid ideig szívélyesen beszélgetett vele.

* **Autómiai választások.** Tegnap Belényesből kaptunk tudósítást az új autonómiai választásról, hol 20 szavazattal Dr. Hoványi Gyula lett megválasztva. Jelenleg tehát már csak 4 plébánia területén nem történtek még meg a választások.

* **Az Erzsébet-köruti palota.** Az »Esti Ujság« a német császár bevonulásáról szóló referadájában azt írta, hogy az Erzsébet-körut

palotái közül csak kettő ütött el a többiektől, kettő nem volt fellobogóva: Schlauch kardinálisnak és Schossberger bárónak palotája. Az »Esti Ujság« riportere nagyon meglehetett illetődve az erélyes királyi megróvástól, melyben az Erzsébet-köruton álldogáló riporterek részesültek, így történhetett a tévedés Schlauch kardinális palotája nem az Erzsébet-köruton van, hanem a Zerge-utcán. És bár nem esik a német császár bevonulásának utvonálába, illően fe volt lobogóva. Az az Erzsébet-köruti, ezuttal zászló-disz nélkül maradt, — ha csakugyan főpapé volt, más főpapé lehetett, de nem a váradi bibornoké.

* **A tüzér-laktanya átvétele.** A nagyváradai tüzér-ségi laktanya átvételét tegnap kezdte meg a vegyes bizottság. Résztvettek az átvételnél Wagner alezredes, Pokorni műszaki alezredes Temesvárról, Jankovich József tüzér őrnagy, Kabós János hadbiztos, Kirnbauer Kornél főállatorvos, Rottenberg Mór ezredprvos, továbbá a város részéről Rácz Mihály főjegyző, Darvasy Lajos tanácsos, Dús László főügyész, Busch Dávid főmérnök, May Sándor kir. mérnök, Csordacsics Ferencz építő és a vállalkozók részéről Härtl építész. Tegnap átvették a tiszti épületet s még több helyiséget és mindent teljesen rendben találtak. Az átvétel el-tart pár napig.

* **Ottó főherceg magyar felköszöntője.** A hetedik huszárezred tisztikarával minap együtt vacsorázott Ottó főherceg a Hungária szálló egyik külön helyiségében. A vacsora alatt a tisztek több felköszöntőt mondtak a főhercegre, aki nyomban válaszolt még pedig magyar nyelven. A toszt után pedig a vacsoránál játszó Berkes-banda rázendítette a magyar himnuszot. A főhercegnek Berkes ötlete nagyon megtetszett s megdicsérte Berkest. majd a »Kék nefelejts« nótát húzatta el s azt vacsora folyamán többször is játszatta a zenekarral. Mikor távozni akart, a zenekar a Rákóczy-indulóba kezdett s ennek hangjai mellett oszlott szét a társaság.

* **Áthelyezések az egyházmegyében.** Kusz-tik János, volt csabai hely. lelkes a nagyszalontai plébános mellé kisegítőül rendeltetett. Görgényi Jenő pedig Nagy-szalontáról Nagyváradra helyeztetett át székesegyházi káplánnak.

* **Hírek a nagyváradai sakkörből.** A szezon ébredésével a tömérdek nagyváradai egylet is újra megkezdte a nyári szünidő alatt félbeszakított működését. A nagyváradai sakkör holnap délután érdekes összejövetelt tart helyiségében, az Alacs és Ritter féle czukrászda külön szobájában, a mennyiben egy híres magyar sakkmatador; Mayer György temesvári kir. törvényszéki albiró ma Nagyváradra érkezik s tiszteletére a sakkör nagy matchot rendez, melyre a kör tagjait ezuton is felhívjuk.

* **Hivatalos eskü.** Kiss Rezső, a nagyváradai kir. törvényszék napokban kinevezett albirója, tegnap tette le hivatalos esküvőjét a törvényszék plenáris ülésében. Az új albiró a büntető osztályhoz lett beosztva végtárgyalási bírónak.

* **Salvini Nagyváradon.** A nagy olasz tragikus Gustavo Salvini vasárnap este érkezik a budapesti gyorsvonattal Nagyváradra impresszáriója Angelo Saltarelli és egy 12 tagu olasz színtársaság kíséretében. Hétfőn délelőtt próba lesz, este pedig első előadásul valószínűleg »Hamlet« fog színrekerülni. Jegyeket már szombattól kezdve fog lehetni előjegyezni az 50%-al felemelt áru helyekre.

* **A szegény ügy rendezése.** Nagyvárad a koldusok Mekkája, a hova az ország minden részéből özönlik a valóban alamizsnára szorultak és a dologkerülők raja. Senki nem ellenőriz senki nem kér, hogy miért, mivel, minek jönnek ide ezek a kétése existenciáik, csak érezzük, tudjuk, hogy itt vannak s reánk neheznek. Egy-egy pénteki napon 90—100 koldus keresi fel a boltokat. Mint értesülünk, dr. Bulovszky József polgármester társadalmi segítséggel akarja a kérdést megoldani.

A kereskedők közül többen már kijelentették, hogy hajlandók évenként nagyobb összeget felvenni, ha megmenekülnek a koldusok seregétől. A polgármester közelebb hozzáfog a kérdés megoldásához.

Öngyilkos aggastyán. Alapi Mihály hatvanöt éves öngyilkost tegnapelőtt felboncolta a hulla házból s el is temették az őreget. A rendőrség nem derítette ki, hogy miért lett öngyilkos. Csak gyantják az okát, de hitos adatok erre nézve nincsenek. Alapi, Szent-Imrei illetőségű, vagyontalan napszámos.

A táncmesterek. Az őszi idényt, legjobban jelzik, ezek a könnyedő, ugráló emberek, kiket táncmestereknek neveznek (ők elég szerényen tánc tanári névre tartanak számot.) Nagyváradra is megérkeztek ezek az alakok. A falragaszokon már fent csüng a hirdetés. Megkezdődnek a »tánc-kolonok« az apró világ megkezd a mulatságot.

*** Bekisért gonosztevők.** Mint oagyszalon-tai levelezőnk írja ma indították útnak Szabó Lajos és G a n d a István gyilkosság büntetésnek kísérletével vádolt egyéneket az ottani kir. járásbírósi fogházból. Még ma meg is érkeztek a kir. ügyészség fogházába a hova őket lovascsendőrök vitték. A jó madarak a fogság ideje alatt megtörtek, mit elárul sáppadt kinézésük és bizonytalan járások. A bünjelként szereplő véres baltát magukkal hozták.

*** Rajtavaszított tolvaj.** Pap József hetes összeszedett néhány ruhadarabot a régi gazdájától, aztán megugrott vele. Azonban csakhamar észrevették a lopást s feljelentették az esetet a rendőrségnek. Így aztán a Papp Józsi a tolvaj lépre került s most a dutyiban gondolja hogy mennyivel jobb lett volna nem lopni.

*** Egy századrész krajczár adóhátralék.** A bürokratizmus komikus kicsinyeskedéseinek kacagató példáját adta a nagykallói m. kir. adóhivatal, amely debreczen városát nem kevesebb, mint $\frac{1}{1000}$, mond egy századrész krajczár kincstári illeték és ennek 1893. április hónapja óta számított 6% -os kamatjának megfizetéséért sűrgeti, Sajat külön matematikusunkat megbíztuk, hogy könnyitene meg a városi adóhivatal dolgát és számítsa ki, mennyi ezen borzasztó hátralék négy és félesztendei kamatja. A derék matematikus úgy találta, hogy: $28/10,000$ krajczár $\frac{1}{1000}$, krajczárnak négy és félesztendei kamatja, amit sarokba szorított és executióval fenyegetett városoknak hasonlóképpen ki kell fizetni, ha nem akarja, hogy a guthi erdőség felett a nagykallói adóhivatal megütsse a dobot.

*** Öngyilkos kovács-segéd.** Szomoru jele az időnek, hogy nem mulik el nap, hogy egy-egy öngyilkosságról hirt ne kellene adnunk. Ifju, öreg gazdag szegény, az öngyilkosságban keres menedéket, egyik az élle küzdelmei előtt, másik a nagyjólet miatt életuntságból. Tegnap ismét egy öngyilkosságról, melyet joggal nevezett el egy francia tudós a XIX. század legborzasztóbb járványainak, értesített Hegy-Köz-Pályi-i levelezőnk. Szabó György 19 éves kovács-segéd ugyanott ismeretlen okból agyonlőtte magát. A boldogtalan fiatal ember a napokban lement az istállóba, belefeküdt a jászolba s egy hatlövetű revolverrel állanak irányozta a halálos lövést. Mikor rátaláltak, már testén kiverték magukat a szederjes hulla foltok. Az öngyilkosság okára talán fényt fog deríteni az a levél, a melyet az öngyilkos fejénél találtak s melyet szüleihez intézett. — A hulla vizsgálatot Kassay dr. járás-orvos teljesítette.

Nagyvárad város jövő évi költségvetése.

— A pénzügyi szakszabotóság előtt. —

Nagyvárad város pénzügyi szakszabotósága tegnap délután tartott ülésében tárgyalta a jövő évi költségvetés tervezetét. A budget főbb tételeit már ismertették.

Az ülésen jelen voltak: dr. Bulyovszky József elnök, dr. Hoványi Gyula, Ragány János, Huzella Gyula, Dus László, Bordé Ferencz, ifj. Rimler Károly, Janky József és Komlósy József.

R a g á n y János főszámvéző felolvasta a költségvetéshez csatolt magyarázó jelentését.

Felemliti, hogy a tolonczház építése folytán szaporítani kell a tűzoltókat s erre nézve már fel vette a szükséges összeget. A nőipariskola céljaira 1000 koronát, a közvilágítás fejlesztésére 1000 frttal nagyobb összeget javasol mint a folyó évben.

Ifj. Rimler Károly kevésnek tartja, hogy a közvilágításra csak olyan magas összeg van felvéve, mint eddig, holott a mai rendszeren változtatni kell. Egy félórával előbb joga van meg kezdeni a gázgyárnak a lángok eloltását s így megesik, hogy mielőtt a színházból kijönnének, már el vannak oltva a lámpák. Épen most rendelte el a gázfelügyelő a lámpáknak egy negyedórával előbb s egy fél órával később égését. Erre okvetlenül szükség van.

R a g á n y János és B o r d é Ferencz kifogásolják az égési idő meghosszabbítását; nem hasznos különösen most, mikor a világítás kérdésének megoldása előtt állunk, a gázvilágítás fejlesztése.

A főszámvéző jelentésének további részében felsorolja, hogy már a jövő évben gondoskodni kell a regálekötvények után fizetendő illeték-egyenértékről.

A népkönyha javára 200 koronát vett előirányzatba a főszámvéző.

A színház építésére 400,000 korona lett előirányozva.

J a n k y József nem venné fel az egész összeget a színházra.

Az eredeti előterjesztést elfogadták.

A jelentésnek a kiadás és fedezetre vonatkozó része a következő:

A) A szükséglet:

a) rendes kiadások összege	929.659 kor. 22 fill.
b) beruházási kiadások összege	29.050 kor. —
c) rendkívüli kiadások összege	57.057 kor. 46
d) az átmeneti kiadások összege	642.745 kor. 84
A szükséglet főösszege	1.658.512 kor. 52 fillére, — ezzel szemben;

B) A fedezet:

a) a rendes bevételek összege	923.989 kor. 36 fill.
b) az átmeneti bevételek összege	545.043 » 16 »
Tehát a fedezet főösszege	1.469.032 kor. 52 fillére rug, tehát 189.480 kor. — fill.

hiány mutatkozik; mire nézve tisztelettel indítványozom, hogy ennek fedezésére, a községi iskolai 5 és ipari iskolai 2, együtt tehát már a jelen költségvetés bevételi V. rovata alatt beiktatott 7% pótdadón felül további harmincz (30) és eként mindössze a jelen évre is érvényes 37% községi adó pótléknak megszavazását, mely az adóhivatal által kimutatott — 631.600 korona egyenes adó arányaiban éjen a kitüntetett hiánynak felel meg.

Pótlólag még felemliti a főszámvéző, hogy időközben némi változás állott be, a mennyiben a közs. polgári fiu és elemi fiu iskolánál parallel osztályokat kell felállítani, továbbá a v. velenzei, kert- és magyar-utcai kiseddóvók segélyezésére 2400 frt újabb kiadást kell felvenni s az előre nem látottakat rovatát ennyivel apasztani.

Dr. H o v á n y i Gyula ismétli azon tavalyi indítványát, hogy a költségvetés tanulmányozása céljából szükséges lett volna kinyomatni s a bizottság tagjai között szétosztani. Tavaly ezt el is határozták. Kéri, hogy a jövőben e szerint járjon el a főszámvéző.

R a g á n y János a nyomdát okolja, mert már 10 nappal ezelőtt a nyomdába adta a kéziratot. Jövőre olyan nyomdának adják ki a munkát, a mely megfelel.

H o v á n y i Gyula dr. indítványára a jövőre nézve elfogadták.

Ezután a költségvetést általánosságban elfogadták s csupán az egyes rovatok tételeit olvasták fel.

Dr. H o v á n y i Gyula kérdést intéz, hogy van-e fedezet felvéve néhai báró

D o r y József volt főispán arczképének a lefestésére, melyet már régebben elhatároztak.

R a g á n y János felvilágosítja szólót, hogy azért nem vette fel ezt a költségvetésbe, mert a művészek most igen el vannak foglalva, s jövőre ugy sem lenne kész a kép.

Ugyancsak H o v á n y i Gyula dr. a Kö-rözs rongálását említette fel, a közgyűlés mult-kori határozatával kapcsolatosan. Meg kell védeni a polgárság vagyonát és életét. Van-e erre fedezet felvéve?

Dr. B u l y o v s z k y József és R a g á n y János felvilágosítása után az alapok és alapítványok tételeit hallgatták meg.

H u z e l l a Gyula a szegény ügy rendezését kívánja, mire nézve a polgármester megnyugtató választ adott. Kijelentette továbbá a polgármester, hogy a gyermekórházat a jövő nyáron valószínűleg már létesítik.

Örömmel vette a bizottság tudomásul, hogy a közköltőt nem kell emelni s Ragány Jánosnak köszönetet szavazott a nagy munkáért.

Végül pedig elhatározta a bizottság, hogy a költségvetést elfogadásra ajánlja s szeptember hó 23-tól 15 napi közszemlére teszi ki.

Ez idő alatt minden adózó megtekintheti s ellene felszólalhat.

Még elhatározták, hogy a készpénzek elhelyezésére az eddigi pénztintézeteket fogják ajánlani s az ülés 6 órakor véget ért.

EGYESÜLETEK.

A „Biharmegyei kör“ alakuló közgyűlése.

A biharmegyei egyetemi ifjak köre f. h. 18-án tartotta meg ez évi alakuló közgyűlését, a tagoknak élénk részvéte mellett. A gyűlést a szűnidei bizottság elnöke P a p Illés nyitotta meg. Megalakultnak nyilvánítván, a kört, bejelentette a szűnidei bizottság működésének eredményeit. A közgyűlés a felmentvényt megadta jegyzőkönyvi köszönet kíséretében. A választásokat Dr. Rózsa Felix vezette; a tisztikar a következőképen alakult meg: Elnök: P a p Illés; alelnök: B i h a r i Sándor főjegyző: Grósz Lajos; pénztáros: Klein Jenő; háznagy: Neufeld Gyula; aljegyző: Székely Ödön. Választmányi tagok: Dr. Rózsa Felix, Aczél Henrik, Fehér K., Osváth E., Jakab L., Feldheim M., és Markovics S.

A közgyűlés ezután egyhangu lelkesedéssel megválasztotta tiszteleti tagokul Dr. Beöthy László főispánt, Szunyogh Péter alispánt, Dr. Bulyovszky József Nagyvárad polgármesterét és Könygwarter Hermann bárót. Jegyzőkönyvi köszönetét fejezte ki továbbá a kör a nagyváradi hírlapok szerkesztősegeinek a kör iránt tanúsított állandó jóindulatokért. A közgyűlés felhatalmazást adott a bizottságnak arra, hogy a legközelebbi közgyűlés elé a védnökség kérdésében részletes előterjesztést tegyen. Végül az elnök felhívta a körnek szegény sorsu tagjait, hogy segély iránti folyamodványaikat minél előbb adják be. A tagok a közgyűlés bezárása után kedélyes áldomásra együtt maradtak és lelkes hangulatban oszlottak szét éjjel előtt.

TANÜGY.

Előadások az alsófoku kereskedelmi iskolába. Az alsófoku kereskedelmi tanoncziskolán ez előadások folyó évi szeptember hó 22-én szerdán délutáni 5 órakor kezdődnek; felhivatnak a tanonczokat tartó kereskedő főnök urak, hogy tanulóikat a felzett időben poutosan iskolába küldjek Propper N. János igazgató.

SZÍNHÁZ.

A mai jutalomjáték. A szintársalat derék öreg karmesterének lesz ma jutalomjátéka, ki egyarádi de igen káczagató énekes vigjátékban a »Színházy képtelenségek« című darabban veszi ki jutalomjátékát a melybe több érdekes részlet van beszúrva. Valószínűleg telt ház fogja megjutalmazni Mülldr Ottót, ki az egész szini idényben csaknem naponként dirigálta a zene-

kart z oly fáradsággal és körültekintéssel végezte a betanítás fáradságos munkáját.

Egy nagyváradi színész. Pár hó előtt végezte el a színi képezdét egy nagyváradi leány, Székely Anna, ki kitűnő bizonyítványokkal lett elbocsátva. Most a székesfehérvári színtársulathoz szerződtek, hol a naiva szerepkört fogja betölteni.

A színtársulat távozása. Leszkay András színtársulata hétfőn fog eltávozni Nagyváradról. Aradon már ki is van tűzve az első hét műsora. Az előadást csak a jövő szombaton fogják megkezdeni, mely alkalommal a »Czigány báró« fogják adni. Színe kerülnek rövidesen még a »Gyimesi vadvirág«, »Szép Heléna« és »Keresd a szived.« Az aradi lapok értesülése szerint a társulat meglehetősen hideg fogadtatásban fog részesülni.

Igazságszolgáltatás.

Elnapolt tárgyalás. A mai tárgyalásra volt kitűzve Jármik Kulsár Mihály ügyét a ki többszörös lopásról van vádolva. A törvényszék a tárgyalást miután a tárgyalás során több tanúnak a kihallgatása szükségessé vált, elnapolta.

Hét hónapra ítélt gyümölestolvajok. Megemlékeztünk urnak idején arról a lopásról, a melyet Szmetka György kertjében két ismert csavargó Vlagyikán Tógyer és Mezei Ilie július 19-én követtek el Bementek Szmetka György kertjébe felfegyverkezve feszítő vassal. A tárgyalás során Vlagyikán mindent tagad, míg a másik vádlott mindent beismer. A tanók kihallgatása és megeskete után a törvényszék a két vádlottat hét-hét hónapi fegyházra ítélte a mely ítélet ellen felebbezett mind a vádló, mind a vádlottak.

Elítelt szédelő. A kir. törvényszék mai ülésén tárgyalta Gyugy Veronikának esetét a ki azon emberek közé tartozik, a kik szeretnek jól élni, de nincs miből. A folyó év július 25-én beszállott a Wöber szállodába s itt élt 6 napig elegánsan s gondtalanul a míg 17 frt. adósság csinálás után elment s többé vissza nem tért oda. A mai tárgyaláson Gyugy Veronika bevallotta tettét, de mentségeül azt hozta fel, hogy 220 frtját elvesztette s ezen pénzének reményében csinálta ezt az adósságot. A kir. törvényszék a vádló meghallgatása után Gyugy Veronikát csalás vétségéért hat heti fegyházra ítélte, a mely ítéletben mind a vádló, mind a vádlott megnyugodott s így ez ítélet jogerőre emelkedett. Vádlottat mivel a vizsgálati fogsággal büntetését kitöltötte azonnal szabadlábra helyezték.

REGENY-CSARNOK.

VIZ ALATT.

Elbeszélés.

Írta: ROVETTA G. Ford.: S. J. 26.

HETEDIK FEJEZET.

A két nő viselkedése a titkolódzás, melynek nem volt vége, a közönyösség, melyet Elza tanusított, Praudint olyan dühvel, féltékenységgel és nyugtalansággal töltötték el, hogy azt nem lehet leírni.

Bizonyára az őrnagyról beszélnek gondolta magában; szavaik bizonyára arra vonatkoznak. — Átkozott véletlenség! De hát hogy az őrdögbe is jött az Páduába? Véletlenség volt-e ez, vagy előre megbeszélte találkozás? — A félelem, hogy az őrnagy egy szép napon megérkezik Velenczébe és a sétatéren vagy a hidon találkozik majd Elzával rendkívül kizökkentte őt. Ezen félelemhez járult még a féltékenység és a sértett hűség; továbbá az aggodalom, hogy a grófnő szerelmét elveszti, és az a gondolat, hogy az emberek, ha az őrnagyot látják vele menni, nem őt fogják többé a grófnő egyedül kint tartatni kedvesének tartani.

Felvidámitására nem voltak alkalmasak még Geginak szeretetre méltó tréfálkozásai sem a ki vele szemben ült jóllakva, mint a dudu, és őt cseresznyemagvakkal dobálta!

A kávé után Cecilia anyjához fordult: »Akarod-e hogy átöltözködjünk? kérdé emez, elsőnek kelve fel az asztaltól.

»Mehetünk.«

Elza nagyon sokat evett; melege volt, izzadt és arczán egy-egy veres foltok most a rizsponon keresztül is meglátszottak.

»En elmegyek egy pillanatra«, mondá Ariberti Ceciliához, minthogy a másikkal most haragot akart tartani.

»Őn egyedül megy ki? — a nélkül, hogy minket megvárna?« kérdé Elza az ellene való lázadás eme jelétől mintegy megrémülve.

»Beszélni akarok unokatestvéremmel Badoeróval. Mert lehetséges hogy csakhamar elhagyom Velenczét, talán már holnap, és előzőleg minden esetre találkozni akarok vele.«

»Cselekedjék teljesen tetszése szerint.«

»Egy fél óra legfeljebb egy óra múlva ismét itt leszek a szállodában.«

»Csak menjen egészen nyugodtan. Tudniillik ha kimennék ugy a sétatéren vagy a kávéházban találkozhatunk.«

»Melyik kávéházban? Mert én azt gyanítom, hogy Velenczében egynél több kávéház van.«

»A Florian kávéházban. Hiszen tudnia kellene hogy Velenczében az előkelő társaság nem megy máshová, csak a Florian kávéházba.

»De hogyan kívánhatod tőle, hogy ezt tudja?« vág közbe Cecilia, »mikor még a bárkát is gondolának nézi!«

Ariberti pulyka-vörös lett a haragtól, és még meglévő kétszázhatvan lirájából szívesen adott volna tízet azért ha a neveletlen Gegio fülét amugy kedve szerint megránczígálhatta volna; mert ez felbátorítva anyjának gunyos szavaitól, tele torokkal kezdett kiabálni folyvást gunyolva őt:

»No az szép! Szép! Ő egy bárkát gondolának nézi!

Ariberti haraggal telve fel akart menni szobájába hogy kalapját keztyűjét és séta botját magához vegye. Felhaladt minden lépcsőn, a mennyi csak volt, mert azon biztatással, hogy onnan lehet legjobban látni a lagunákat, egy padlásszobába szállásolták. Felérkezése után jutott csak eszébe hogy a kulcs nincs nála ismét lement és az első emeleten levő pinczértől kérdezősködött utána. De a pinczerek még az asztaloknál szolgáltak, és sietve ide-oda tállakkal és tányérokkal megrakva, nyíltan értésére adták, hogy nincs idejük ő vele törődni, Praudino lealázva érezte magát ezen emberek között, kik ide-oda futkostak anélkül, hogy köszönnének vagy felelnének neki. Ezen emberek öltözékei újabbak, jobbak, elegánsabbak voltak, mint az ővéi s így megérlette, hogy ő ezen emberek szemében semmi, míg Vicenzában ő mindig a gróf ur maradt, attól is félt, hogy ezek az emberek rögtön észreveszik rajta, hogy ő azon utasokhoz tartozik a kik csak kevés kiadást engedhetnek maguknak.

(Folyt. köv.)

TÁVIRATOK.

A király uti programja.

Budapest, szept. 21. (Saj. tud. táv.) Ő Felsege eddigi megállapodások szerint a császár látogatás után is egész a jövő hónapig Pesten marad. Október 1-én Bécsbe utazik Albert szász király fogadására, aki október 3-án érkezik Bécsbe.

Bánffy a német császárnál.

Budapest, szept. 21. (Saj. tud. táv.) A német császár tegnap délután fél 5 órakor fogadta Goluchovszki külügyminisztert, háromnegyed 5 órakor pedig Bánffy báró miniszterelnököt.

Ferencz Ferdinánd.

Budapest, szept. 21. (Saj. tud. táv.) Ferencz Ferdinánd főherceg, akiről az elmúlt napokban kül- és belföldi lapok a

legkalandosabb házassági híreket terjesztették, a királynak Budapesten való időzéseig itt fog maradni. A főherceginen Bécsbe, majd csehországi birtokaira utazik.

A német császár pohárköszöntője.

Budapest, szeptember 21. (Saj. tud. táv.) A német császár pohárköszöntője nagy lelkesedést szült, a lapok kiadásában hozták a fejedelmi beszédek. Az általános vélemény az, hogy császár ajakáról ilyen beszéd századok óta nem hangzott.

A német császár elutazása.

Budapest, szeptember 21. (Saj. tud. táv.) Ő Felsege a német császárral az operaház előadása véget érve, kocsiba ülve, nagy kísérettel a vasúthoz hajtatott. Az utcákon százezernyi nép követte minden katonai rend nélkül a felségeket. A császárt leirhatatlan óvácziókban részesítették. A pályaudvaron a notabilitások mindnyájan összegyűltek. Az uralkodók egymást megölelve, megcsókolva elbucsztak egymástól a nép szünni nem akaró éljenzése között. A vonattól visszajövet ő felsége, a Fürdő-utcán keresztül akart Budára menni, de nem tudott az óriási számban összegyűlt közönségtől, ezért kénytelen volt visszafordulni s a Nagymező-utcán át ment Budára. A király rendkívüli jó kedvű volt.

A főváros kivilágítása.

Budapest, szept. 21. (Saj. tud. táv.) A kivilágítás gondolatot felülmúlóan sikerült. — A császár elragadtatva nézte a gyönyörű kivilágítást különösen lekötötte a figyelmet a lángban álló Gellérthegy, a hol királyunk és a császár neve tündöklött az óriási reflektorok fényében — Fényárban uszott az egész főváros, az utcákon tengernép hullámzik.

Az opera diszeloádása.

Budapest, szeptember 21. (Saját tud. táv.) Az uralkodók 8 órakor nyitott udvari fogaton az operába hajtatok, Az opera szemképrázoló fényben tündöklött. Mikor királyunk és a császár udvari páholyba léptek az egész közönség felkelt és viharosan éljenzték a királyt és a császárt. A német császár feszült figyelemmel hallgatta az előadást s uralkodónkai csak 10 órakor távozott. A közönség akkor is zugó éljenzése tört ki, mire s császár kétszer visszafordult s magát meghajtva köszönt.

Kabinet válság Athénben.

Budapest, szept. 21. (Saj. tud. táv.) Athénből írják: Az »Aety« című lap szerint hire jár, hogy olyan kabinetet alakítanak, amelyben minden párt képviselve lesz. Állítólag a király kívánsága ez, amelyet a jelenlegi minisztérium több tagja is oszt. Végleges megállapodás még nem történt, de a valószínűség amellelt van, hogy a jelenlegi miniszterek megmaradnak állásukban.

Jubiláló tengernagy.

Budapest, szept. 21. (Saját tud. táv.) Eberau tengernagy 50 éves szolgálati jubileuma alkalmából hazaérkezett számos távirat között a német császártól, továbbá Ferencz Ferdinánd és Ottó főhercegektől is kapott üdvözlő táviratot.

A francia nagykövet marad.

Bécs, szeptember 21. (Saj. tudósítók táv.) A »Gaulois« jelenti biztos forrásból, hogy Lozé nagykövet vissza fog térni Bécsbe.

Egy lengyel költő temetése.

Budapest, szept. 21. (Saj. tud. táv.)
Krakóból írják: Ujejski Kornél költő holttestét Friedluni polgármester indítványára közöltségen helyezik örök nyugalomra a Skalkin levő Pálos-kolostor sirboltjában. A polgármester ez ügyben érintkezésbe lépett Badeni gróf tartományi marsallal.

Harcz a munkások ellen.

Budapest, szeptember 21. (Saj. tud. táv.)
Londonból írják: Tegnap hirdették ki a gépépítési ipar sheffiedi edinburghi, greenocki és dumabatonai czegei a munkásoknak küszöbén álló ki zárását. A Daily News jelentése szerint attól tartanak, hogy a lancashirei és chesturei gyapot területekben új ipar háboru van kitörőben.

Földrengés.

Budapest, szept. 21. (Saját tud. távirata.)
Heres földrengés volt, mely számos épületet rongált meg. Szerencsétlenség nem történt. Több asszony elájult az izgatott közönséggel megtelt utcákon. A földrengés nyugattól keletre haladó irányu volt. Molendo és Paita községekben a földrengés nem okozott károkat. Ellenben Oroyában a földesuszamlások megrongáltak a vasuti és távardai összeköttetést.

Karambolászó hajó.

Budapest, szept. 21 (Saj. tud. táv.) Fiume ma óriási szerencsétlenség színhelye volt, ugyanis egy Cirkvenicából jövő »Ika« nevű nagyhajó összeütközött egy Fiuméből induló »Tiria« nevű hajóval, minek következtében az »Ika« nevű hajó elsüllyedt. Harmincz utas meghalt. A kapitány és legénység megmenekült.

Angolok Egyiptomban.

Budapest szeptember 21. (Saját tud. táv.)
A Figaró jelenti, hogy Anglia és a máhdi Szlatin basa és Zophir basa közbenjárásával szerződést kötöttek, a mely szerint a máhdi az angolok Khartumig és azon túl való előnyomulásának nem szegül ellene. E feltétel mellett a máhdi Kharluna királya és Zobheir basa angol protekturátul alatt Janfin kormányzója marad.

Levert felkelők.

Budapest, szeptember 21. (Saját tud. táv.)
A Times jelenti Sumlából. Jeffreys tábornok erősen megverte a mohamedánokat, a kik most kegyelemért könyörögnek. Más dandárokat is összevonnak és elkészülnek a mohmandok ellen való előnyomulásra.

KÖZGAZDASÁG.

A hegyi választmány ülése. Nagyváradi város hegyi választmánya, ma délután négy órakor a városháza tanácstermében rendes ülést tart. Az ülésen Dr. Sipos Árpád hegyközségi elnök vezetése alatt lesz meg tárgva s több fontos tárgy. A mai gyűlésen fogják meghatározni az őszi nagy gyűlés tárgysorozatát is.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1897. szeptember 22-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — — — —	121.50
Magyar koronajárdék	— — — — —	99.20
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	— — — — —	122.50
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	— — — — —	102.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	— — — — —	121.25
Mag ar földtehermentesítési kötvény 4%	— — — — —	97.75
Italné ési jog megváltási kötvény	— — — — —	100.75
Horvát szlavin földtehermentesítési kötvény	— — — — —	98.—
Magyar nyeremény sorsjegy-kölcsön	— — — — —	155.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	— — — — —	141.25
Oszták járadék papírban	— — — — —	101.75
Oszták járadék ezüstben	— — — — —	101.75
Oszták járadék aranyban	— — — — —	124.50

Oszták korona járadék	— — — — —	101.50
1860. oszták államsorsjegyek	— — — — —	144.25
Oszták magyar bankrészvény	— — — — —	940.—
Magyar hitelbank részvény	— — — — —	389.—
Oszták hitelintézeti részvény	— — — — —	358.20
Páris vista	— — — — —	339.—
20 márkás arany	— — — — —	953.—
Német birodalmi márka	— — — — —	58.75
London vista	— — — — —	119.75
Páris vista	— — — — —	47.71 1/2
20 márkás arany	— — — — —	11.72

SZERKESZTŐI POSTA.

Ujvárosinak. A beküldött czikk úgy volna érdekes, amint meg van írva; de mivel a végén erős czélzások vannak — finánczhoz tartozó dolgokra, ezért felelőséget kell vállalni valakinek s mi nem vagyunk abban a helyzetben, hogy bizonyítékokat gyűjthetnénk ez irányban, de meg nem is kenyerünk a denuncziálás. Ezért fontos itt a név. Ha pedig ezt a passzust kihagynók, egészen színtelenné válnék a czikk, mert az a pointja. Ha azonban újabb felterjesztés menne, — megfogjuk reá tenni reflexióinkat.

NAGYVÁRADI SZINKOR.

Bérlet 141-ik szám. Bérlet 141-ik szám.

Páratlan. Páratlan.

az arad-nagyváradi szintársulat által.

Nagyváradi, 1897. évi szeptember 22-én

Müller Ottó karnagy jutalomjátéka.

SZÍNHÁZI KÉPTELENSÉGEK.

Énekes bohózat.

Kezdeté 7, vége fel 10 órakor.

Holnap, csütörtökön:

BOSZORKÁNYVÁR.

Nagy Operette.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.**A tanév kezdetével iskolai tanulók előnyben részesülnek.****Reichard áruháza.****Felhívás.**

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására adni, hogy a már 10 év óta fenálló és jó hírnévnek örvendő *Friedländer Herman*-féle

KALAP ÉS URIDIVAT UZLETET

átvettem és ugyanezen helyiségben egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő, nagyválasztéku **férfi, női és gyermek**

czipőraktár

rendeztem be, továbbá úgy a kalap, mint a férfi divat és czipő czikkeknél mindenemü **angol, olasz és francia** különlegességek nálam kaphatók.

Pontos kiszolgálásról kezeskedem és ajánlom magam a n. é. közönség szives jó indulatába — kiváló tisztelettel

REICHARD D. L.

Nagyváradi, Fő-utca Orsolya-zárda épület.

280-15-25

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Olesó tisztán kezelt
HEGYI BOROK
eladók

50 literen felüli mennyiségben, hec-
toliterenként 30., 36., 40., 50., és 60
forintért szállítanak 1880-iki egy liter
60 kr., 1883-iki 60 kr., 1885-iki 50 kr.,

1886-iki 50 kr., 1887-ik 30 kr., 1888-iki
36 kr.

A hordók előállítási árban számi-
tatnak és 6 héten belül visszavétnak
a borok után vét mellett szállítanak. A
borok tisztaságáról és valóságáról ke-
zeskedem.

Becses megrendelésüket kérem,
271 14-0

tisztelettel
Czeplédy Sándor
Zöldfa-Szálloda bérloje.

BÜTOROK

legnagyobb választékban

▶ jutányos árban ▶

ízléses és legszolidabb kivitelben

KILLER EDE

butorkereskedő

cs. és kir. udvari szállítónál

NAGYVÁRAD,

BAZÁRSZOROS 374. sz. alatt [Mayr-ház]

kaphatók hol úgy a legszerényebb, mint a legdiszesebb

szobaberendezések és diszítések

kifogástalanul eszközölnetnek.

256 10-20

Diszmagyar ruhák!

Elegáns férfi szabó üzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy helyben
Olaszi Fő-utca, apácza-templommal szemben (volt Nemzeti Kaszinó
alatt) egy a mai kor kívánalmainak megfelelő

FÉRFISZABÓ ÜZLETET

nyitottunk.

Évek hosszú során Bécs és Budapest legelőkelő üzleteiben, valamint az
utóbbi évek alatt **Tóth Ferencz** és **Held B.** helybeli cégeknél mint sza-
bászok több éveken keresztül működünk és szerzett bő tapasztalataink, to-
vábbá azon körülmény, hogy szöveteinket **csak a legjobb és leghirve-
sebb bel és külföldi gyárakból** szereztük be, lehetővéteszik, hogy igen
tisztelt megrendelőink fokozottabb igényeinek is megfelelhessünk.

Midőn nagybecsű rendeléseiket kérjük, biztosítjuk ama törekvésünkről,
hogy a lelegeánsabb szabás és legjobb munka s lehető legolcsóbb árak szá-
mitása által nagybecsült bizalmukat kiérdemeljük.

kiváló tisztelettel

276 2-6

Velentzky és Barabás.

Katonai egyenruhák!

Papi ruhák!

Libériák!

Nagyvárad város polgármestere.

2593
1897 eln.

Pályázati Hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bi-
zottságának ez évi 342/17444 sz. a ho-
zott határozata alapján az elhalálozás
folytán megüresedett a f. évi október hó
14-én tartandó rendes közgyűlésen vá-
lasztás utján betöltendő s nyugdíjjo-
sultsággal bíró II. oszt. rendőrbiztosi ál-
lásra ezennel pályázatot hirdetek.

Fölhivom tehát mindazokat, kik ezen
évi 600 frt fizetés és 200 frt lakbérrel
javalmazott **II. oszt. rendőrbiztosi** ál-
lást elnyerni óhajtják, miszerint az 1883
évi I. t. cz. értelmében felszerelt pályá-
zati kérvényüket a f. évi október hó 9-ik
napjának délutáni 5 órájáig közvetlenül
dr. Beöthy László főispán úr Ó méltó-
ságához, mint a kijelölő választmány el-
nökehez annyival inkább adják be, mivel
a később beadott, vagy kellően fel nem
szerelt kérvények figyelembe vétetni nem
fognak.

Kelt Nagyváradon, 1897. szept. 18-án.

Dr. Bulyovszky József

282 1-1

polgármester.

A Szent László-nyomda

részvénytársaságnál

hirdetések felvételnek

a „TISZÁNTUL“

napilap részére.

Krondorfi
Savanyuviz

KELLEMES IZE MIATT

UGY MINT ASZTALI VIZ.

DE LEGINKÁBB MINT

gyógyviz

tüdő, gyomor és
vizhólyag bántalmaknál

sikerrel használtatik.

Nagyváradon kapható: **Kádár és
Kiss, Janky Antal és Wurst József**
uraknál.

207 6-10